MOTIE Kennen, erkennen en verbinden

Naam gemeenteraadsfractie	**PRO Culemborg, D66, CvN, PvdD, CDA en CU**
Datum raadsvergadering	**5 november 2026**
Volgnummer	M2
□ Behoort bij agendapunt nr.	9 Programmabegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030
Onderwerp	**Kennen, erkennen en verbinden** *Onderzoek naar het (trans-Atlantische) koloniale- en slavernijverleden van Culemborg en Rivierenland.*

Ondergetekende(n) dient/dienen de volgende motie in:

De raad van de gemeente Culemborg in vergadering bijeen op 5 november 2026

Constaterende dat:

- in de recent verschenen publicatie Voetnoot 2026-83 'Sporen van slavernijverleden in Culemborg'[1] wordt geconcludeerd dat Culemborg en haar inwoners direct en indirect (bestuurlijk) betrokken waren bij het (trans-Atlantische) koloniale- en slavernijverleden;
- er nog geen diepgaand lokaal of regionaal onderzoek heeft plaatsgevonden en nadrukkelijk wordt aanbevolen in genoemde publicatie om dit verder te onderzoeken;
- in het nawoord nadrukkelijk gewezen wordt op de meerwaarde van een regionale aanpak, omdat Culemborg en andere gemeenten in de westelijke Betuwe onderdeel waren van dezelfde regionale dynamiek en profiteerden van het slavernijsysteem;
- de provincie Gelderland geld heeft uitgetrokken voor historisch onderzoek naar de rol van het provinciale bestuur in de slavernijgeschiedenis, en voor versterking van lokale Keti Koti vieringen[2][3].

Overwegende dat:

- kennis van het verleden bijdraagt aan begrip van de doorwerking daarvan in het heden;

---

[1] Voetnoten - Voet van Oudheusden
[2] Voorstel+slavernijverleden+en+Keti+Koti
[3] Gelderland trekt 4 ton uit voor onderzoek naar slavernijverleden en steun voor Keti Koti - Omroep Gelderland

- een onafhankelijk onderzoek een zorgvuldige en feitelijke basis kan bieden voor educatie, herdenken en het startpunt kan zijn van een maatschappelijke dialoog;
- de resultaten niet alleen historische waarde hebben, maar ook kunnen bijdragen aan bewustwording en het blijvend tegengaan van racisme, discriminatie en andere vormen van onderdrukking.

Verzoekt het college:

- met gemeenten in Rivierenland een gezamenlijk initiatief te starten voor een onafhankelijk en wetenschappelijk verantwoord onderzoek naar het (trans-Atlantische) koloniale- en slavernijverleden van deelnemende gemeenten, en naar de wijze waarop de doorwerking van dit verleden vandaag de dag nog zichtbaar, voelbaar en merkbaar is in de levens van inwoners;
- In de vraagstelling van het onderzoek op te nemen dat naast mogelijke regionale conclusies ook specifieke bevindingen per gemeente, stad en dorp worden benoemd;
- uit te gaan van externe financiering[4], hierbij contact te leggen met de provincie Gelderland, en samen met deelnemende gemeenten een samenwerking met kennisinstellingen, archieven en erfgoedorganisaties aan te gaan;
- bij de uitwerking nadrukkelijk aandacht te besteden aan de vraag hoe uitkomsten zichtbaar en levend kunnen blijven, bijvoorbeeld door aandacht in de openbare ruimte, educatieve activiteiten en/of een jaarlijkse herdenking of reflectiemoment;
- de raad over de uitkomsten van deze verkenning en mogelijke vervolgstappen te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Termijn voor uitvoering en terugrapportage

Het college wordt verzocht uiterlijk bij de Voorjaarsrapportage 2027 de raad te informeren over de voortgang van de uitvoering van deze motie. Voor de uitvoering wordt geen aanvullend budget beschikbaar gesteld, aangezien naar verwachting gebruik kan worden gemaakt van bestaande subsidiemogelijkheden.

Naam en ondertekening indiener(s):

PRO, Tim de Kroon	PvdD, Yeattem Wong
D66, Rard Metz	CDA, Marco van Zandwijk
Culemborg van Nu, Titia Hermelijn	ChristenUnie, Kees van der Zaag

[4] Denk hierbij aan gelden die beschikbaar zijn vanuit: Nationale Wetenschapsagenda (NWA) via NWO, het Mondriaan Fonds, VSBfonds, de Subsidieregeling Maatschappelijke initiatieven trans-Atlantisch slavernijverleden, DNB-fonds lokale initiatieven slavernijverleden, provincie Gelderland voor ondersteuning van Keti Koti-herdenkingen en -vieringen